

novoles

21. februarja 1979

LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

GOSPODARJENJE V LETU 1978

PRED NAMI JE IZREDNA ŠTEVILKA NAŠEGA GLASILA. NAMENJENA JE INFORMIRANJU DELAVCEV O ZAKLJUČNEM RAČUNU TOZD IN DO'Z ATO NAJ BI SE Z NJO SEZNANIL VSAK DELAVEC. LE DOBRO SEZNANJENI SE BOMO DELAVCI LAHKO VKLJUČEVALI V RAZPRAVO O GOSPODARJENJU IN POSLOVANJU O PRETEKLEM LETU IN GA KRITIČNO OCENILI.

LETO 1978 JE V MARSIČEM PREOKRETNICA TAKO ZA DO V CELOTI KOT ZA NJENE TOZD. V PRETEKLEM LETU SMO SPREJELI VRSTO SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTOV, KI POMENIJO NE SAMO ČISTEJŠE IN PRAVIČNEJŠE DRUŽBENOEKONOMSKE ODNOSE MED TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI, TEMVEČ V MARSIČEM NOV NAČIN OBRAVNAVANJA DELA IN DELAVCA. MORAMO REČI, DA JE ZAKLJUČNI RAČUN ZA LETO 1978 ODRAZ NOVIH SAMOUPRAVNO DOGОВORJENIH NAČEL IN DA POTRJUJE, PREDVSEM KAR ZADEVA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA, PRAVILNOST LE-TEH. GOSPODARJENJE JE POSTALO Z ZAKONOM O ZDRUŽENEM DELU NEODTUJLJIVA PRAVICA IN DOLŽNOST VSAKEGA DELAVCA. TO PA LAHKO RESNIČNO POSTANE SAMO, ČE JE DELAVEC DOBRO INFORMIRAN IN SE ZNA PRAVILNO ODLOČATI. KER JE GOSPODARJENJE ZELO KOMPLEKSNO IN PREPLETENO, JE PRAV, DA IZLUŠČIMO V NJEGOVEM OBRAVNAVANJU TISTE PODATKE, KI OMOGOČAJO RAZUMEVANJE IN OCENO VSEH DRUGIH SESTAVIN GOSPODARJENJA. NAMEN TEGA POROČILA JE PRAV TA' DA IZLUŠČIMO TISTE KAZALCE, KI OMOGOČIJO KOMPLEKSNO OCENO GOSPODARJENJA.

INFORMACIJA, KAKRŠNA JE PRED VAMI, JE OBLIKOVNO IN VSEBINSKO NOVA IN PRVA TE VRSTE. PREDSTAVLJALA NAJ BI TRAJNO OBLIKO OBVEŠČANJA DELAVCEV O GOSPODARJENJU IN POSLOVANJU NE SAMO OB KONCU LETA, TEMVEČ TUDI MED LETOM. UPAMO, DA JE DOVOLJ POENOSTAVLJENA, NARAVNA IN RAZUMLJIVA.

TOZD TPP

1. Kako smo uresničili zastavljene planske cilje?

V naši TOZD smo si za leto 1978 zastavili dva večja cilja:

– osvojiti in vpeljati tak proizvodni program, ki se dobro prodaja na trgu;

– doseči 10 % povečanje proizvodnje v primerjavi z letom 1977.

Ko ocenjujemo uresničevanje postavljenih planskih ciljev v letu 1978, niso videti veliki, glede na leto 1977. Toda, ko upoštevamo vso problematiko pri izvajanju zastavljenih ciljev in upoštevamo potrebna prizadevanja, lahko rečemo, da cilji niso bili majhni. V letu 1978 je nestabilno domače tržišče, na eni strani rast cen surovin in materiala, na drugi strani padec prodaje pohištva, predvsem ob koncu 1977 leta in v začetku 1978 leta, povzročilo kopičenje zaloga. Prodajali so se samo izdelki, ki so bili namenjeni za izvoz. Da bi preprečili kopičenje zaloga, smo morali ukrepati. Ustavili smo proizvodnjo izdelkov, ki se niso prodajali (dnevne sobe in jedilnice „Paris“). Poiskati pa smo morali nove programe, ki bi se dobro prodajali, zato smo v letu 1978 pri-

pravili nov proizvodni program, odločili smo se za:

– povečanje proizvodnje spalnic „Paris“;

– uvedbo in povečanje proizvodnje novega izvoznega programa „500“ in „300“.

Od zastavljenega programa smo v celoti uresničili le proizvodnjo in prodajo spalnic „Paris“. Je delno pa smo uresničili proizvodnjo programa „500“ in „300“.

Uresničevanje zastavljenih ciljev je zahtevalo tudi nekatere ukrepe. Povečati smo morali prostorske kapacitete v posameznih oddelkih. Opravili smo delno rekonstrukcijo v strojnem oddelku, večji poseg smo opravili v lakirnici in adaptirali pomožne prostore (leseno lopo). Prostorsko stisko smo s tem rešili le delno. Kljub temu je le-ta še ostala, in vpliva na to, da plan proizvodnje programa „500 in „300“ nismo v celoti dosegli.

S tem, da nismo uresničili cilja izvedbe proizvodnje novega programa, nismo uresničili tudi drugega cilja, to je, 10 % povečanja proizvodnje v primerjavi z letom 1977. Vrednost proizvodnje je bila dosežena le 92 %, kar je 7,9 % manj, kot

smo si s planom zastavili. Uresničevanje tega cilja ostane za nas obveza v prihodnjem letu.

2. Kako smo gospodarili v letu 1978?

Kazalce gospodarjenja moramo soočiti s problematiko, ki smo jo opisali že zgoraj. Dosegli smo boljše finančne rezultate, kot smo jih v opisanih pogojih gospodarjenja lahko pričakovali. Poslovno leto smo namreč zaključili uspešno. Pri tem pa moramo poudariti, da smo v letu 1978 dosegli ugodne poslovne rezultate predvsem zaradi povečanega izvoza in ustvarjenih deviznih sredstev. Fizični in finančni plan pa nismo dosegli zaradi že opisanih vzrokov in problemov. Dodatno je na to negativno vplivalo tudi naše obnašanje. V letu 1978 imamo zelo slabo izkoriščen urni fond, saj so se boleznine in neupravičeni izostanki z dela povečali kar za 48 %. Ta podatek je močno zaskrbljujoč. Poleg tega je porasla fluktuacija zaposlenih, zmanjšala se je pa tudi naša produktivnost. Na drugi strani pa smo slabše gospodarili tudi z materialom saj imamo prekoračitev za 115.000 din. To nas vse obvezuje, da razmislimo o

našem obnašanju pri delu.

3. S samoupravnimi akti, ki urejajo dohodkovne in druge samoupravne odnose ter delitev sredstev za osebne dohodke smo želeli postaviti čistejše temelje gospodarjenja, produktivnosti dela, čistejše odnose med temeljnimi organizacijami, ki sodelujejo pri izdelavi skupnega proizvoda neposredno ali preko svobodne menjave dela, in prav tako nove razsežnosti odločanja delavcev o delu in rezultatih dela.

Koliko smo v tej želji resnično uspeli?

Želja, da bi s samoupravnimi akti ki urejajo dohodkovne in druge samoupravne odnose, postavili čistejše temelje gospodarjenju, produktivnosti dela, čistejše odnose med TOZD, ki sodelujejo pri skupnem proizvodu, se ni v celoti uresničila. Smatramo da TOZD, ki proizvajajo izdelke za izvoz in s tem ustvarjajo devizne sredstva nimajo ustrezno rešenega sistema preliva deviznih sredstev s tistimi TOZD, ki ne ustvarjajo deviz. Menimo, da sporazuma nismo zadovoljivo izpeljali, zaradi česar so TOZD, ki ustvarjajo devizna sredstva, oškodovane.

NEKATERI KAZALCI USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA

1. PROIZVODNJA

V letu 1978 smo v primerjavi z letom 1977 izvršili naslednji obseg proizvodnje pohištva:

Iz tabele lahko razberemo, da smo strukturo proizvodnje v letu 1978 močno spreminjali,

Proizvodnja pohištva:

Naziv artikla	enota mere	1977	1978	Ind
a) domači trg				78/77
- spalnica „Paris“	grt	1100	1300	118,2
- dvodelne komode	kom	930	450	48,4
- tridelne komode	kom	800	270	33,8
- dvodelne vitrine	kom	300	110	36,7
- tridelne vitrine	kom	800	260	32,5
- jedilniške mize	kom	1100	310	28,2
- spalnice „Darja“	grt	460	-	-
- jedilniški stoli tip 6006	kom	4838	-	-
- dnevne sobe (poprečje)	grt	500	-	-
b) Izvoz				
- regali „300“	kom	4959	760	15,3
- regali „500“	kom	-	8510	-
- regali brez masive	kom	17.762	16.442	92,6

2. ZAPOSLENI IN IZKORIŠČANJE ČASA

ZAPOSLENOST IN IZKORIŠČANJE DELOVNEGA ČASA	LETO 1977		LETO 1978	
	Število (ure)	%	Število (ure)	%
DELO	372.868	81,7	380.233	77,9
DOPUSTI IN DRŽAVNI PRAZNIKI	48.972	10,7	53.211	10,9
BOLEZnine IN NEPLAČANI IZOSTANKI	34.320	7,5	54.476	11,1
ŠTEVILO ZAPOSLENIH	200		216	

Število zaposlenih se v letu 1978 v primerjavi z letom 1977 ni bistveno povečalo, povečalo se je le za 0,8 %. Skupno število delovnih ur smo pa povečali kar za 6,9 % v primerjavi z letom 1977.

To pomeni, da smo uvažali tudi nadurno delo. Toda učinkovite ure, to so ure prebite na delu, pa so se povečale komaj za 1,9 %, kar pomeni, da je bil izkoristek delovnih ur majhen, veliko manjši kot v letu 1977. Da bi bila slika še bolj neugodna, so se močno povečali izostanki z dela in to predvsem izostanki zaradi boleznin (pogosto tudi simuliranih) in neupravičenih izostankov z dela (samovoljni odhodi z delovnega mesta, zamujanje, predčasni odhodi ipd.).

Poleg tega smo v tem letu imeli tudi močno fluktuacijo zaposlenih, kar je tudi zmanjšalo število učinkovitih ur.

Podatki, da so se boleznine in neupravičeni izostanki z dela povečali v primerjavi z letom 1977 kar za 48 %, so naravnost osupljivi, saj kažejo na popolno nedisciplino in neodgovoren od-

nos tako do dela kot tudi do svoje TOZD. To problematiko bo treba v prihodnjem letu temeljiteje pregledati.

4. GOSPODARJENJE Z MATERIALOM

Gospodarjenje z materialom kaže na eni strani na odnos do skupnih sredstev dela, na drugi strani pa tudi koliko smo pripravljani zmanjševati stroške, kjer jih lahko, in s tem prispevati k boljšemu poslovanju. V letu 1978 smo z materialom gospodarili dokaj slabo. Stroške smo prekoračili v višini 115.000 din.

Do prekoračitve je prišlo predvsem zato, ker smo namesto masivnega lesa uporabljali uvožen les ramir. Uvažati pa smo morali zato, ker nimamo dovolj

GOSPODARJENJE Z MATERIALOM

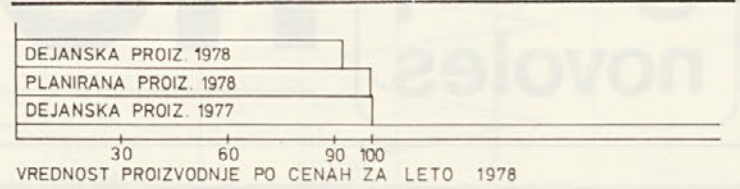
VRSTA STROŠKA	PLAN 1978	DEJANSKO 1978	ODSTOP 000 DIN	INDEKS
-SUROVINE	24.200	24.526	- 326	101,3
-MATERIAL	13.574	13.514	+ 60	99,6
-MATERIALNI DEL FIKSNIH STROŠKOV	5.406	5.255	+ 151	97,2
SKUPAJ	43.180	43.295	- 115	100,3

kar je posledica uresničevanja zastavljenih ciljev.

Na eni strani se je v primerjavi z lanskim letom (1977) povečala proiz-

vodnja jedilniških stolov tipa „600“ (in nekaterih garnitur dnevnihih sob).

Plan proizvodnje zaradi že opisanih problemov nismo do-

vodnja spalnic „Paris“ in proizvodnja regalov „500“, na drugi strani pa se je zmanjšala proizvodnja vseh ostalih artiklov, popolnoma smo pa opustili proizvodnjo spalnic „Darja“, proiz-

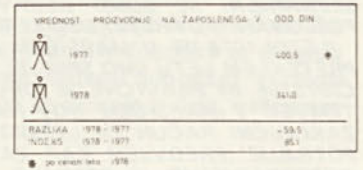
segli, čeprav smo v ta namen vlagali velike napore, saj smo iz potrebe, da bi dosegli vsaj dobavne roke, ki so bili dogovorjeni z ameriškim kupcem, uvažali tudi nadurno delo.

3. PRODUKTIVNOST

Produktivnost je pokazatelj naše storilnosti pri delu. Podatki, ki odkrivajo, koliko smo bili v preteklem letu na delu pridni, merilo produktivnosti, so zopet osupljivi.

Naša produktivnost se je v primerjavi z letom 1977 zmanjšala kar za 14,9 %. Ta podatek je porazen, zmanjšujejo ga sicer neugodne razmere na tržišču, ki so vplivale na to, da je vrednost naših proizvodov bila nesorazmerno majhna, vendar je kljub temu podatek sila neugoden.

Če ga primerjamo s prej opisanim izkoriščanjem delovnega časa (efektivne ure), kjer smo ugotavljali zelo slab izkoristek in velik porast izostankov z dela, nam je podatek verodostojen prikaz naše

zelo slabe delovne discipline. Poleg tržišča in našega neodgovornega odnosa do delovne morale, je na padec produktivnosti vplivala tudi močna fluktuacija (odhodi in prihodi delavcev), ki je potegnila za seboj neprestano priučevanje novih delavcev, pa tudi sam odhodni rok zmanjšuje storilnost delavca. Vsekakor pa zahteva naša neodgovornost do dela, ki smo jo pokazali v preteklem letu, premislek in ukrepanje, če hočemo biti v prihodnje uspešni.

velikih sušilnic za sušenje bukovnega lesa, ramir pa je v glavnem že suh. Ta zamenjava nam je omogočila, da je proizvodnja lahko nemoteno potekala, vendar pa je povzročila neplaniran porast stroškov za 326.000 din. Prekoračitev pri materialu smo imeli ravno zaradi tega, kajti pri vseh drugih stroških, tako pri materialu in pri materialnem delu fiksnih stroškov, smo imeli manj stroškov, kot smo jih planirali.

Pri gospodarjenju z materiali smo imeli prihranek v višini

60.000 din, kar je dokaj ugoden rezultat. Veliko ugodnejše rezultate smo dosegli pri gospodarjenju z materialnim delom fiksnih stroškov, kjer smo zabeležili prihranek v višini 151.000 din. Ta podatek je zelo razveseljiv, kajti na ta del stroškov lahko vsak delavec bistveno vpliva.

V celoti lahko rečemo, da smo kljub skupnim prekoračitvam v letu 1978, le dobro gospodarili z materiali. Kajti za te vemo, da so posledica objektivnih razlogov (premajhna sušilnica in potreba po uvozu surovine).

Kljub temu ostaja za nas obveza, da v prihodnjem letu še bolje gospodarimo z materialom, ker na ta način lahko „prišparamo“ precej denarnih sredstev, zlasti pa je potrebno paziti na tiste materiale, kjer pri delu lahko vsak dan vplivamo na zmanjševanje stroškov.

USTVARJENI PRIHODEK IN RAZPOREJANJE DOHODKA

prihodek

Celotni prihodek je v denarni obliki izražena vrednost proizvodov, prodanih na trgu. Celotni prihodek je rezultat dela, vgrajenega v izdelke in uspešnosti gospodarjenja in upravljanja z materialnimi sredstvi za delo. Je rezultat poslovne uspešnosti TOZD.

materialni stroški, amortizacija

Sestavine ustvarjenega prihodka so materialni stroški, amortizacijski stroški, dohodek in čisti dohodek. Od prihodka odštejemo najprej stroške za porabljeni material in amortizacijska sredstva. Razliko predstavlja dohodek temeljne organizacije. Obseg ustvarjenega dohodka in primerjavo z dohodkom leta 1977 prikazuje tabela A.

dohodek

Dohodek razporejamo za skupne in splošne družbene potrebe, določene z zakonom, sprejete s samoupravnimi sporazumi in dogovorjene na podlagi pogodbenih ali drugačnih obveznosti. Iz dohodka poravnamo najprej obveznosti do temeljnih organizacij, ki opravljajo dejavnosti izobraževanja, kulture, znanosti in druge dejavnosti skupnega pomena, obveznosti do delovne skupnosti strokovnih služb, zakonske obveznosti (davek na dohodek in druge) ter pogodbene in druge obveznosti (članarine in prispevke združenjem, premije za zavarovanje družbenih sredstev itd.). V tabeli B so prikazane nekatere pomembnejše obveznosti TOZD, ki smo jih poravnali iz dohodka.

svobodna menjava - SIS, - DSSS

zakonske obveznosti

pogodbene obveznosti

čisti dohodek

Ko odštejemo od dohodka vse zgoraj našteje obveznosti, ostane čisti dohodek (ČD). Čisti dohodek je osnova za ustvarjanje rezerv, sredstev za razširitev materialne osnove dela (akumulacije), razporejanje sredstev za osebne dohodke (iz živega in minulega dela) in sredstev za skupno porabo. Pri razporejanju čistega dohodka upoštevamo naslednje osnove:

- opravljeno živo delo
- uporabljena sredstva za proizvodnjo (minulo delo)

osnove za razporejanje ČD

Osnove za razporejanje čistega dohodka so prikazane v tabeli C.

sredstva rezerv

Najprej razporedimo iz ČD sredstva rezerv, kot to določa zakon. Tako zmanjšani ČD razporejamo po načelih iz našega samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in ČD:

načela razporejanja ČD

a) izhodišče za razporejanje in razmerje med minimalnim osebnim dohodkom (min. OD) in minimalno akumulacijo (min. AK). ČD, ki zagotavlja le min. OD in min. AK je minimalni ČD (min. ČD).

b) v kolikor je ustvarjeni ČD večji od min. ČD, razporejamo relativno več za akumulacijo kot za osebne dohodke (OD).

c) kolikor večji je ČD v primerjavi z min. ČD, toliko večji je tudi delež za OD iz minulega dela. Če je dosežen le min. ČD, sredstev za OD iz minulega dela ni.

Čim večja je stopnja relativnega dohodka (razmerje med ČD in min. ČD), toliko več namenjamo za akumulacijo in OD iz minulega dela. V tabeli D so označena merila, ki jih uporabljamo za proporcionalno razporejanje ČD, v tabeli E pa je prikazan postopek ugotavljanja stopnje relativnega dohodka. Na osnovi meril iz tabele D in stopnje relativnega dohodka (tabela E) izračunamo osnovo za proporcionalno povečanje vseh treh deležev, na katere razporejamo ČD. Osnova za proporcionalno povečanje teh treh deležev je seštevek min. OD, povečane akumulacije (iz tabele D) in OD iz minulega dela (iz tabele D). Iz primerjave ustvarjenega ČD in seštevka osnov ugotovimo koeficient za povečanje posamezne osnove, t.j. min. OD, povečane akumulacije in OD iz minulega dela. Razpoložljiva sredstva, ki jih razporejamo v te tri namene, so prikazana v tabeli G.

koeficient povečanja

1,278

RAZPOREDITEV PRIHODKA IN PRIHODKA

CELOTNI PRIHODEK IN DOHODEK	1977 000 din	1978 000 din	ODSTOTEK POVEČANJA
A CELOTNI PRIHODEK	69.120	76.480	111
MATERIALNI STROŠKI IN AMORTIZACIJA	43.546	46.283	106
DOHODEK	25.573	30.198	118

PORAVNAVANJE OBVEZNOSTI IN DOHODKA	1977 000 din	1978 000 din	ODSTOTEK POVEČANJA
B SVOBODNA MENJAVA /SIS/	1427	1234	86
SVOBODNA MENJAVA /DSSS/	2651	2494	94
OBRESTI OD KREDITOV	1401	1304	93
ZAVAROVALNE PREMIJE	210	284	135
DRUGE OBVEZNOSTI	776	1083	140
ČISTI DOHODEK	19.109	23.798	125

OSNOVE IN MERILA ZA RAZPOREJANJE ČD

OSNOVE ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA	VREDNOST / 000 din /					
C VSA UPORABLJENA SREDSTVA	32.765					
SREDSTVA USTVAR. Z DELOM DELAVC. V TOZD /LASTNA SRED./	11.468					
MINIMALNA AKUMULACIJA /5% OD VSEH SREDSTEV/	1.638					
MINIMALNO OVREDNOTENO DELO /MIN OSEBNI DOHODEK/	15.602					

ČE JE ČD VEČJI KOT MINIMALNI ČD /STOPNJA RELAT. DOHODKA/	100	110	140	160	180	200
D JE OSNOVA ZA AKUMULACIJO NA VSA SREDSTVA	5%	5,4%	6,6%	7,4%	8,2%	9%
JE OSNOVA ZA OD IZ MINULEGA DELA IZ LASTNIH SREDSTEV	0%	0,6%	2,4%	3,6%	4,8%	6%

RAZPOREDITEV ČISTEGA DOHODKA

UGOTAVLJANJE STOPNJE RELATIVNEGA DOHODKA	MINIMALNA AKUMULACIJA	MINIMALNI OD	SKUPAJ
E MINIMALNI ČD	1.638	15.735	17.373
DEJANSKI ČD			23.043
STOPNJA RELATIVNEGA DOHODKA			132,6

O S N O V E			OSNOVE SKUPAJ
MINIMALNI OD	POVEČANA AKUMULACIJA /IZ TABELE D/	OD IZ MINULEGA DELA /IZ TABELE D/	
15.735	2.077	225	18.037

SREDSTVA ZA OD IZ ŽIVEGA DELA	SREDSTVA ZA AKUMULACIJO	SREDSTVA ZA OD IZ MINULEGA DELA
G MINIMALNI OD KOEFICIENT	AKUMULACIJA IZ TABELE F × KOEF.	OD IZ MINULEGA DELA IZ TABELE F × KOEF.
20.103	2.653	2.87

sredstva akumulacije

Iz sredstev akumulacije razporedimo najprej zakonska sredstva v obliki posojila kot pomoč manj razvitim.

sredstva skupne porabe

Sredstva za osebne dohodke iz živega in minulega dela razporejamo še na del za skupno porabo in osebne dohodke delavcev. Sredstva sklada skupne porabe oblikujemo z odstotkom, določenim s planom in upoštevajoč medsebojno solidarnost TOZD. Iz teh sredstev črpajo TOZD enako na zaposlenega, prispevajo pa po svoji gospodarski moči. Razlika med sredstvi za OD in sredstvi sklada skupne porabe so sredstva namenjena za OD delavcev.

osebni dohodki

REZULTATI GOSPODARJENJA TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA IN DO NOVOLES

Leto 1978 je bilo za DO Novoles v celoti uspešno, čeprav smo se srečevali s celo vrsto predvsem notranjih težav. V tem letu smo sprejeli večino samoupravnih splošnih aktov, ki urejajo življenje in delo v temeljnih organizacijah in DO. Pri uvajanju novih družbeno-ekonomskih odnosov, ki smo se ga lotili z vso resnostjo, smo lahko ugotovili, da organizacijsko še vedno nismo sposobni gospodariti in poslovati v celoti tako, kot je to določeno z ustavo in zakonom o združenem delu. Pri tem smo nešteto krat naleteli na človeške ovire, ki izpričujejo pogostokrat še vedno ne dovolj razvito zavzetost in zavest. Zatorej je uresničitev sprejetih vodil pri gospodarjenju in poslovanju še vedno naša dolgoročna naloga. Ugodna ocena gospodarjenja v preteklem letu ne zmanjšuje potrebe, da ponovno preverimo naše razvojne zamisli in oblikujemo programske usmeritve, ki se bodo vključevale v potrebe prihodnosti. Na tem že delamo tako na področju povišanja kot tudi drugih proizvodnih programov.

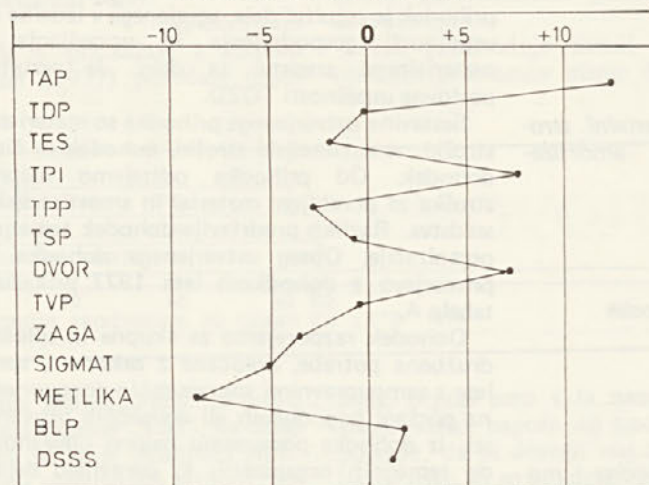
Plan proizvodnje DO Novoles je bil leta 1978 za 11,4 % večji kot dosežena proizvodnja v letu 1977. Izpolnili smo ga 95,7 odstotno. Izpolnjevanje plana proizvodnje je teklo povezano z uspešnostjo prodaje. TOZD BLP se je v preteklem letu srečeval z zelo različnimi tržnimi razmerami. Izvoz gugal-

nikov ni potekal gladko, saj je konkurenca tovrstnih proizvodov z dežel Daljnega vzhoda zelo močna. Take tržne razmere so vplivale predvsem na poslovanje TOZD TDP in TGD. Ugodnejša je bila prodaja ploskovnega pohištva iz TOZD TPP. Na domačem trgu je bilo povpraševanje po novih proizvodih ugodnejše, imeli pa smo težave s potrošniškimi posojili, ki nam jih ni uspelo zagotoviti v takem obsegu, kot so to zahtevale trgovske organizacije. Močno povpraševanje je bilo tudi po izdelkih iz akrila, v drugem polletju pa tudi po sanitarni opremi iz TOZD TKO. Tudi proizvodnja TOZD TVP je bila razprodana. Povpraševanje po izdelkih TOZD TPI je zahtevalo delo v treh in pol izmenah.

Za razliko od prodaje na tujem trgu je bila torej prodaja na domačem trgu dobra. To narekuje tudi dolgoročno slabšo izvozno usmerjenost. Ta je zagotovo pogojena s pomanjkanjem ekonomsko uspešnih programov, nazadovoljivo organiziranostjo prodajne mreže v tujini in neusklajenostjo paritete dinarja.

Na gospodarski uspeh naših temeljnih organizacij vplivajo poleg proizvodnje in uspešne prodaje prav gotovo tudi izkoriščanje delovnega časa, gospodarjenje z materiali in produktivnost, ki jo izražamo z ustvarjeno letno vrednostjo proizvodnje na zaposlenega. Podatki iz spodnje tabele kažejo, da bomo morali v prihodnje še mnogo

TABELA RAZPONOV VREDNOSTI ENOT DELA
% odstopanja od povprečja

Razlike med temeljnimi organizacijami ne izvirajo samo iz gospodarjenja posamezne TOZD, temveč v precejšnji meri izražajo zakonitost blagovne proizvodnje in so posledica tehnološke opremljenosti dela. Za razliko od TOZD, ki uporabljajo starejšo tehnologijo, ustvarjajo TOZD z novejšo tehnologijo višje stopnje relativnega dohodka. Ne glede na te izredne razlike v stopnjah relativnega dohodka pa se je sistem razporejanja čistega dohodka (opisan v samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka) v celoti potrdil, saj je korigiral vplive trga, ki ne izvirajo iz dela, v razumne meje. To potrditev izpričuje gornja tabela.

bolj kot do sedaj paziti pri gospodarjenju z materialom in izrabi delovnega časa.

Kljub temu, da smo imeli večje stroške od planiranih, smo ustvarili dohodek, ki nam v okviru Novolesa zagotavlja normalno reprodukcijsko sposobnost ter pokrivanje osebnih in splošnih družbenih potreb. Seveda pa je slika po TOZD različna. Tako lahko ugotovi-

mo, da smo ustvarili tudi sredstva za osebne dohodke iz minulega dela kot rezultat uspešnega gospodarjenja z naložbami iz preteklih let. Do teh sredstev imamo pravico vsi delavci, ki smo sodelovali pri ustvarjanju sredstev za naložbe, razdelili pa jih bomo skladno s samoupravnim sporazumom po sprejemu zaključnega računa, ko bodo znani vsi podatki.

KAZALCI GOSPODARJENJA	PRIMERJAMO	NOV.	TAP	TDP	TES	TPI	TPP	TSP	TGD	TVP	ŽAGA	SIG.	
IZPOLNJ. PLANA PROIZVODNJE v %	dej.78 : plan.78	95,7	113,2	86,3	110,0	92,4	92,1	89,0	93,5	104,2	90,6	124,1	
PRODAJA V LETU	SKUPNO	810756	87350	129225	42929	71048	72181	128895	32886	100204	112034	34004	
	DOMAČI TRG	dej.78	580438	86998	113617	42929	71048	28127	127173	596	67026	111170	34004
	TUJI TRG		230318	352	117858	/	/	44054	1722	32290	33178	864	/
IZPOLNJ. PLANA PRODAJE (v %)	dej.78 : plan.78	97,4	112,4	89,3	115,3	95,8	93,5	90,8	96,4	107,0	91,9	113,3	
GOSPODAR. Z MATERIALOM (v %)	plan.78 : dej.78	-0,9	0,5	5,1	-7,8	+0,5	-0,3	-0,9	+1,2	+2,2	+1,4	-1,1	
IZKORIŠČANJE ČASA (v %)	dej.78 : dej.77	-2,1	-2,5	-2,2	-1,8	+0,4	-4,7	-2,1	+4,6	-2,7	+2,2	-2,3	
PRODUKTIVNOST (v %)	dej.78 : dej.77	+1,1	+4,6	-7,5	+10,2	+10,2	-14,9	+1,4	-0,5	+17,1	-14,6	+11,3	
	dej.78	883384	94347	141438	44494	73693	76480	131166	36461	111705	136370	37230	
CELOTNI PRIHODEK	dej.77	767442	67271	131199	36054	67509	69120	106603	29221	86676	153549	20240	
	%	115,1	140,2	107,8	123,4	109,2	110,6	123,0	124,8	128,9	88,8	183,9	
DOHODEK	dej.78	303798	31007	49800	18187	21721	30198	52218	12445	40506	31983	15733	
	dej.77	259367	18592	47954	16294	20100	25573	42593	9045	34428	36686	8102	
	%	117,1	199	104	112	108	118	123	138	118	87	194	
ČISTI DOHODEK	dej.78	231029	23472	39252	13546	15588	23798	39024	10060	31837	21904	12548	
	dej.77	188163	12218	35344	12103	13274	19110	31196	7498	26516	24340	6564	
	%	122,8	192,1	111,1	111,9	117,4	124,5	125,1	134,2	120,1	90	191,2	
STOPNJA RELAT. DOHODKA	1978	/	183,7	137,1	/	198,5	132,6	122,3	155,9	117,0	124,5	144,5	
SREDSTVA REZERV (v 000 din)	1978	8913	2548	1245	/	543	755	1305	311	1013	800	393	
AKUMULACIJA (v 000 din)	1978	32247	6192	4837	142	3856	2653	4599	1341	1856	5102	1669	
MINULO DELO (v 000 din)	1978	5254	1548	835	/	1779	287	/	323	186	/	296	
SKUPNA PORABA (v 000 din)	1978	25729	2212	5352	751	1769	2610	3869	1321	4674	1623	1548	
OSEBNI DOHODKI (v 000 din)	1978	158886	10972	26983	12653	7641	17493	29251	6764	24108	14379	8642	